

Vrienden van het **AIRBORNE** MUSEUM

Utrechtseweg 232
6862 AZ Oosterbeek
Tel. museum (026) 333 77 10
Tel. penningm. (026) 334 13 40

ISSN 1383-3413

Nieuwsbrief No. 67, augustus 1997

Redactie:
Drs. R.P.G.A. Voskuil
C. van Roekel
G.H. Maassen jr. (026) 334 01 42

Nieuw beeldje van 'Airborne Soldier'

Tien jaar geleden werd speciaal voor onze vereniging een beeldje van een 'Arnhem Soldier' vervaardigd. Daarvan werden er ongeveer honderd verkocht. Sinds die tijd is zo'n kunstwerkje niet meer op de markt geweest, maar de vraag bleef bestaan. De Vereniging heeft daarom besloten opnieuw een beeldje te laten ontwerpen.

Gedurende een jaar zijn Chris van Roekel en de Britse vormgever (en veteraan) Peter Hicks bezig geweest een ontwerp te maken dat aan onze vergaande eisen zou voldoen. Het uiteindelijke resultaat, dat in prachtig bronskleurig kunstthars is uitgevoerd, is een gedetailleerde weergave geworden van een Britse Airborne soldaat uit september 1944.

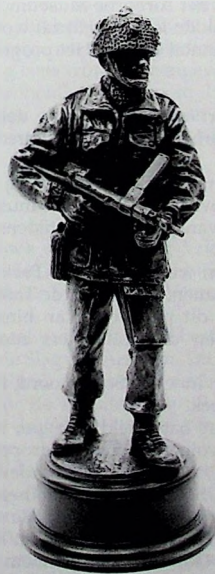
Peter Hicks is een van de beste kunstenaars op dit gebied. Wij zijn bijzonder vereerd met het feit dat hij, hoewel niet meer actief in zijn atelier, het een uitdaging vond om nog een keer zijn bijzondere talent te willen gebruiken om een 'Airborne Soldier' te schep-
pen.

Uiteraard is dit kunststukje niet goedkoop. Hoewel de Vereniging het beschikbaar stelt voor de kostprijs, bedraagt deze nog altijd f 250,-. Wij begrijpen heel goed dat dit voor velen uwer een bedrag is dat voor een uitgave ineens aan de hoge kant is. Om die reden stellen wij een speciale financieringsregeling voor, waarvan uitsluitend onze leden gebruik kunnen maken. Deze houdt in dat u de betaling van het beeldje kunt verdelen over vijf maanden. Het enige dat u moet doen, is aan ons vijf door u ingevulde en ondertekende girobetaalkaarten of bankcheques te sturen van ieder f 50,-. Aan het eind van iedere maand zorgen wij er dan voor dat het betreffende bedrag bij u wordt afgeschreven. Nadat de eerste bijschrijving op onze rekening heeft plaatsgevonden, sturen wij u het beeldje toe. De portokosten zijn daarbij voor uw rekening. Dit bedrag dient u bij de aflevering van het beeldje (aan de deur) te betalen.

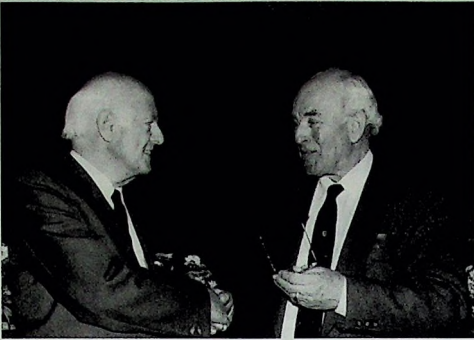
Indien u gebruik wilt maken van deze regeling moet u de vijf girobetaalkaarten of bankcheques opsturen naar de penningmeester: E. van der Meiden, St. Bernulphusstraat 8, 6861 GS Oosterbeek. Indien u het

aankoopbedrag ineens wilt overmaken, dan kan dit worden gestort op gironummer 4403641 t.n.v. Vereniging Vrienden van het Airborne Museum Oosterbeek, onder vermelding van 'Airborne Soldier'. Hoewel het beeldje niet goedkoop is, is het een kans die u, gezien de waarde van het kunstwerkje, zeker ernstig moet overwegen. De bestellingen worden zo snel mogelijk, in volgorde van binnenkomst, door ons verwerkt.

(E. van der Meiden)

*Het nieuwe, speciaal voor onze Vereniging door Peter Hicks ontworpen en vervaardigde, parabeeldje. Het is uitgevoerd in bronskleurig kunstthars, en is ca. 25 cm. hoog.
(Foto: W. de Ruyter)*

Tijdens de afgelopen Algemene Ledenvergadering op 26 april 1997 bedankt voorzitter J. Smits de scheidende penningmeester R. Fennema voor al het werk dat hij voor de Vereniging heeft gedaan.
(Foto: Berry de Reus)

'Battlefield tour'

Op zaterdag 13 september a.s. zal een speciale 'battlefield tour' worden gehouden. Deze is in eerste instantie bestemd is voor leden die graag eens een totaaloverzicht willen krijgen van het gevechtsgebied bij Arnhem. Vooral zij die niet in de buurt van de Gelderse hoofdstad wonen, zijn vaak niet in de gelegenheid om zelf eens rond te rijden en de plaatsen te bekijken die een rol hebben gespeeld tijdens de Slag om Arnhem.

Het initiatief voor deze slagveldtocht is van de heer W. Boersma van het Airborne Museum 'Hartenstein', en deze heeft ook de leiding. Hij zal worden geassisteerd door een aantal gidsen. Het programma ziet er als volgt uit:

09.00 - 10.00 uur: ontvangst van de deelnemers met koffie in het Airborne Museum, Utrechtseweg 232 Oosterbeek.

10.00 - 11.00 uur: in groepen wordt bij de maquette uitleg gegeven over de tocht. In het museum worden foto's bekeken van plaatsen die tijdens de excursie worden bezocht.

11.00 - 12.00 uur: wandeling door Park Hartenstein, langs de tennisbanen, naar huize de Tafelberg. Indien mogelijk wordt dit pand ook van binnen bekeken. Vervolgens lopen de deelnemers naar restaurant Schoonoord.

12.00 - 13.00 uur: lunch in Schoonoord, Pietersbergseweg 4, Oosterbeek.

13.00 - 16.30 uur: 'battlefield tour' per bus. De route loopt langs de volgende punten: droppingszone 'X', landingszone 'S', plaats van de 'hinderlaag' van het Reconnaissance Squadron bij Wolfheze, omgeving van de Bilderberg, Westerbouwing, de route van luitenant-kolonel J.D. Frost (2nd Battalion The Parachute Regiment) door Oosterbeek en Arnhem, de Rijnbrug, Bovenover (o.a. het St. Elisabeths Gasthuis), de Oude Kerk in Oosterbeek-Laag en de Airborne Begraafplaats.

16.30 - 17.00 uur: napraten in Schoonoord.
Wijzigingen in het programma zijn voorbehouden.

Het aantal deelnemers is maximaal 47 en minimaal 35. De kosten bedragen f 42,50. Hiervoor krijgt u de koffie bij aankomst, de lunch, de bustocht en een excursiemap. U kunt zich opgeven door het vereiste bedrag over te maken naar gironummer 4403641 t.n.v. Vereniging Vrienden van het Airborne Museum Oosterbeek, onder vermelding van 'battlefield tour'. Het bedrag moet uiterlijk 9 september op de girorekening van de vereniging staan. Omdat een relatief korte periode zit tussen de ontvangst van deze nieuwsbrief en de sluitingsdatum, wordt u vriendelijk verzocht indien u wilt deelnemen het geld zo snel mogelijk over te maken! Als u twijfelt of het bedrag desondanks op tijd binnen is, belt u dan even met de heer Boersma.

De inschrijving geschiedt in volgorde van binnenkomst van de giro-overschrijvingen. Bij overschrijving van het maximale aantal deelnemers, krijgen alleen degenen die **niet** mee kunnen bericht.

Voor alle informatie kunt u terecht bij de heer Boersma, telefoon (026) 3337710 (Airborne Museum) of (0318) 639633 (privé).

Jan Hey onderscheiden

Op 29 april jl. werd Jan Hey uit Hengelo lid in de Orde van Oranje Nassau. Deze koninklijke onderscheiding werd hem toegekend voor zijn jarenlange naspeuringen naar het lot van tijdens de Tweede Wereldoorlog vermiste militairen. Hij is een internationaal erkende expert op het gebied van oorlogsgraven.

Jan Hey is ook de man die de in 1986 door onze Vereniging uitgegeven 'Roll of Honour, Battle of Arnhem, 17-26 september 1944' samenstelde. Dat dit standaardwerk in een behoefte voorziet, blijkt uit het feit dat het in 1993 al haar derde druk beleefde. Het is verheugend dat het werk van Jan Hey, lid van onze Vereniging en zelf altijd uiterst bescheiden, nu eindelijk ook van overheidswege waardering krijgt. Namens het bestuur en de leden van de Vereniging Vrienden van het Airborne Museum feliciteren wij hem hartelijk met zijn welverdiende onderscheiding!

'Battledress' geschonken

Begin mei 1997 schonk Mr. P.J. Southwell uit Engeland zijn 'battledress' aan het Airborne Museum. In september 1944 was hij als chauffeur ingedeeld bij de 7e sectie, C Troop van het 1st Airborne Reconnaissance Squadron. In de middag van dinsdag de 19e nam hij deel aan een verkenningspatrouille die vanuit Wolfheze via de Kruislaan naar de Amsterdamseweg ging. Bij restaurant 'Planken Wambuis' werden ze door Duitsers onder vuur genomen. Hierbij werd Southwell samen met een aantal anderen krijgsgevangen gemaakt. Slechts twee jeeps met zeven man van C Troop konden ontsnappen naar Wolfheze. (Zie 'Remember Arnhem' door John Fairley, pagina's 85 en 96-101).

Southwell had eerder in Noord-Afrika gediend en was een van de twee militairen van het squadron die de 'Africa Star' droegen. Het is voor het eerst dat het Airborne Museum 'Hartenstein' een uniform van het Reconnaissance Squadron in de collectie kon opnemen.

Expositie 1998

Hoewel het nog ver weg lijkt, is het Airborne Museum reeds begonnen met de voorbereidingen voor de expositie in 1998. Als onderwerp is gekozen: 'De geschiedenis van de krijgsgevangenen militairen van de 1st Airborne Division'. Dit is een onderwerp waar tot nog toe nauwelijks aandacht aan is besteed. Er zijn wel veel verhalen bekend, maar het onderwerp is nooit systematisch uitgewerkt.

Het is de bedoeling hiervoor een werkgroep samen te stellen. De werkzaamheden zullen onder meer bestaan uit het bijeenbrengen van beschikbare gegevens en foto's, het inventariseren van het materiaal, het schrijven van een draaiboek, het samenstellen van de tentoonstelling binnen de beschikbare ruimte, het maken en vertalen van de teksten en uiteindelijk het inrichten van de expositie. Tevens zal de groep zich bezig houden met de publiciteit. De mensen die mee willen helpen, hebben dus een ruime keuze aan interessante werkzaamheden.

Zowel het Airborne Forces Museum in Aldershot als het Imperial War Museum in Londen hebben hun medewerking toegezegd. De streefdatum voor de samenstelling van de werkgroep is eind september. Het Airborne Museum 'Hartenstein' doet gaarne een beroep op belangstellende leden van de Vereniging om aan dit project deel te nemen. Voor nadere informatie kan contact worden opgenomen met de heer W. Boersma, Binnenhof 38, 6715 DP Ede, telefoon (0318) 639633 of (026) 3337710 (Airborne Museum).

*Twee militairen van de Bergings- en Identificatiedienst van Koninklijke Landmacht, verzamelen de stoffelijke resten van een gesneuvelde Britse militair, die op 7 juli 1997 bij graafwerkzaamheden werden gevonden langs de Van Lennepweg in Oosterbeek.
(Foto: Berry de Reus)*

Britse soldaat gevonden

Tijdens graafwerkzaamheden in de berm langs de Van Lennepweg in Oosterbeek werden op maandag 7 juli 1997 resten van een Britse militair gevonden. Onmiddellijk werd de Bergings- en Identificatiedienst van de Koninklijke Landmacht gewaarschuwd, die het stoffelijke overschot verder opgroef. In de omgeving van de bewuste plek lag in september 1944 een verdedigingslinie van het 1e Bataljon van het Border Regiment. Een van de documenten die een rol

kan spelen bij de identificatie van de militair is een schetskaart van de omgeving van de Van Lennepweg, die na de oorlog door een veteraan is getekend. Hierop staan niet alleen de Britse posities maar ook enkele plaatsen waar soldaten zijn gesneuveld. Op de kaart is op de betreffende locatie aan de Van Lennepweg aangegeven dat daar een met name genoemde militair is gesneuveld.

Pas wanneer de identificatie is afgerond, zal de naam van de vermiste bekend worden gemaakt.

In de afgelopen vier jaar zijn in de regio Oosterbeek de stoffelijke resten van zes militairen gevonden. Drie van hen zijn helaas door het schrijnende gebrek aan medewerking van Britse autoriteiten nog steeds niet ter aarde besteld op de Airborne Begraafplaats in Oosterbeek. De desbetreffende oudste vondsten dateren nota bene van februari 1994.

'Traitor of Arnhem'

Enige tijd geleden verscheen een nieuw boek over de Slag om Arnhem onder de titel 'Traitor of Arnhem'. De auteur, Allan A. Samm, beschrijft daarin zijn persoonlijke belevenissen gedurende zijn militaire opleiding, in Noord-Afrika, in Italië en tijdens de Slag om Arnhem.

Samm, die in het Reconnaissance Squadron diende, bereikte de westkant van Arnhem, maar moest op 19 september 1944 terugtrekken op Oosterbeek. Daar nam hij tot het einde van de slag deel aan de gevechten rond Hartenstein. Hij behoorde tot de gelukkigen die in de nacht van 25 op 26 september over de Rijn konden ontsnappen.

De titel van het boek heeft betrekking op de Nederlandse dubbelspion Christiaan Lindemans, alias King Kong, wiens geschiedenis in het laatste hoofdstuk nog eens wordt samengevat.

'Traitor of Arnhem' verscheen in 1996 bij Minerva Press in Londen. Het ISBN nummer is: 1 86106 175 7. De prijs bedraagt in het Verenigd Koninkrijk 7 pond en 99 pence.

Oproep

Onlangs is door de Vereniging Vrienden de Werkgroep Publikaties ingesteld. Doel hiervan is het selecteren en verzorgen van door de Vereniging te publiceren uitgaven.

Een groot aantal van onze leden bestudeert bepaalde facetten van de Slag om Arnhem. Dit betreft vaak een militair onderdeel, de gebeurtenissen in een bepaald gebied of door de soldaten gebruikt materiaal. Het resultaat van dergelijke studies kan dienen als uitgangspunt voor een publikatie.

Momenteel is de werkgroep bezig met het inventariseren van mogelijke onderwerpen. Graag vernemen wij of er leden zijn die manuscripten hebben (al dan niet zelf vervaardigd) die zouden kunnen en mogen worden gepubliceerd. Voor de goede orde wordt opgemerkt dat uiteraard niet op voorhand gesteld kan worden dat een aanmelding automatisch zal leiden tot een uitgave door de Vereniging. Een en ander is afhankelijk van het onderwerp, de lengte en de kwaliteit van het manuscript, en dergelijke.

Aanmeldingen kunnen, vergezeld van een korte

beschrijving van het voorhanden zijnde materiaal, worden gericht aan de Vereniging, onder vermelding van 'Werkgroep Publikaties', p/a Utrechteseweg 232, 6862 AZ Oosterbeek.
(M. Peters)

Excursiegidsen verkrijgbaar

Er zijn nog enkele exemplaren verkrijgbaar van de excursiegids die werd samengesteld voor de themadag op 7 juni jl. Het onderwerp was de strijd langs de westgrens van de Britse Perimeter in september 1944. De prijs van de publikatie bedraagt f 7,50; wanneer deze moet worden opgestuurd, komt daar nog f 2,50 bij. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met Eugène Wijnhoud, Bronbeeklaan 36, 6824 PH Arnhem, telefoon (026) 3610208.

'Onbekend Herkend' een succes!

Zaterdag 27 juni jl. werd in het Airborne Museum voor de tweede keer een informatiedag gehouden over materiaal uit de Tweede Wereldoorlog. Circa dertig mensen kwamen met voorwerpen en documenten naar het museum om ze door de heer Boersma en de heer Takens te laten onderzoeken. Hoewel geen sprake was van spectaculaire vondsten, was het aanbod wel zeer gevarieerd. Zeer interessant was een bundeltje gedichten dat door de ondergrondse werd gedrukt en verspreid tussen september 1944 en mei 1945. Een dame had het boekje aan het eind van de oorlog gevonden op de Ginkelse Heide bij Ede. Een door een Duitse arts in de omgeving van Roermond achtergelaten sterilisatietrommel werd aan het museum geschonken, evenals een tas met grondseïnappen en een thermosfles uit een vliegtuig. Het ligt in de bedoeling om over een aantal jaren wederom een dergelijke dag te organiseren.
(W. Boersma)

'Airborne Battle Wheels'

Van 18 tot en met 21 september a.s. zal de vereniging 'Airborne Battle Wheels' een bijeenkomst houden in Oosterbeek. De leden van deze club, die in 1995 werd opgericht, verzamelen en restaureren Britse legervoertuigen uit de Tweede Wereldoorlog. De nadruk ligt daarbij op vervoermiddelen die door de Britse luchtländingsdivisies werden gebruikt.

Na afloop van de parachuting op de Ginkelse Heide op zaterdag 20 september a.s. maakt een groot aantal leden van de vereniging in of op hun rijdende bezittingen een tocht door Arnhem, Oosterbeek en omstreken. Deze eindigt op de oprijlaan van het Airborne Museum 'Hartenstein', waar de historische voertuigen tussen ca. 16.00 en 17.00 uur door belangstellenden bekeken en gefotografeerd kunnen worden.

Graf Bakhuis Roozeboom

Bijna 52 jaar lag hij op de Airborne Begraafplaats in Oosterbeek onder een grafsteen met de tekst 'A Soldier of the 1939-1945 War, Known Unto God': August Bakhuis Roozeboom, die als Nederlands Commando bij Arnhem sneuvelde.

De Canadese Nederlander diende bij No. 2 Dutch Troop van No. 10 Interallied Commando, en landde in september 1944 met de 1e Britse Airborne Divisie bij Wolfheze. Hij werd gedood bij een vuurgevecht ter hoogte van het spoorwegviaduct over de Benedendorpsweg in Oosterbeek. Op 20 september kreeg hij een veldgraf bij de tennisbanen achter Hotel Hartenstein. Toen na de oorlog zijn stoffelijke overschot naar de Airborne Begraafplaats werd overgebracht, zijn de persoonsgegevens verloren geraakt. Uit nauwkeurig onderzoek van Jan Hey kwam enige tijd geleden naar voren dat August als een onbekende Canadese militair ter aarde was besteld in graf nummer I.A.6.

De Commonwealth War Graves Commission ging uiteindelijk akkoord met de conclusie van Jan Heys rapport. Een nieuwe grafzerk werd gemaakt en geplaatst, die op 5 mei jl. tijdens een korte plechtigheid werd ingewijd. Hierbij waren o.a. Nederlandse familieleden van Bakhuis Roozeboom, en twintig veteranen van No. 2 Dutch Troop aanwezig.

Op 5 mei 1997 wordt op de Airborne Begraafplaats in Oosterbeek een korte plechtigheid gehouden bij het van een nieuwe steen voorziene graf van de Nederlandse commando August Bakhuis Roozeboom.
(Foto: Robert Voskuil)

Jan Peelen overleden

Eind april jl. overleed in zijn woonplaats Zaandijk op 86-jarige leeftijd Jan Peelen. Tijdens de oorlog woonde hij in het dorp Renkum, waar hij actief was in het verzet. Hij was zeer nauw betrokken bij operatie 'Pegasus I', waarbij in de nacht van 22 oktober 1944 120 Geallieerde militairen over de Rijn bij Renkum konden ontsnappen. Jan Peelen zorgde o.a. dat de militairen voor dit doel werden voorzien van wapens. Ondanks het feit dat het gebied vol zat met Duitsers, bracht hij deze met een bakfiets naar de verzamelaarsplaats in het bos, waar de Geallieerde militairen zich gereed maakten voor hun tocht naar de Rijn.

Voor zijn verzetswerk werd Jan in 1949 benoemd tot Ridder in de Militaire Willemsorde. Daarnaast kreeg hij een aantal hoge Britse onderscheidingen. Zijn belevenissen werden beschreven in het door zijn broer G.J. Peelen geschreven, kort na de oorlog verschenen, boekje "'t Begon onder melkenstijd", dat vele herdrukken beleefde.